

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 75./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Társadalmi állapotaink.

Ha visszapillantunk a múltba és összehasonlítjuk városunk volt társadalmi állapotait a mostaniakkal, akkor igazán szomorú kép tárul fel előttünk.

Szinte leverten kérdezzük, hová tűnt Selmeczbányának egykori híres kedélyű társas élete? Hová tűnt az az összetartás, mely a társadalom bizonyos rétegeit egybekapcsolá és hová tűnt az az őszinte barátság, mely még csak nem oly régen társas életünket kellemessé tette?

És ha már ez mind letűnt, mi lehet ennek oka? miféle körülményekben keressük ennek kiinduló pontjait?

Igaz, hogy a mindinkább súlyosbodó anyagi körülmények nyomasztó lidérezként hatnak minden társas életre; igaz, hogy az élet gondja, hogy a létérti küzdelem tetemesen növekedett és hogy ez lehet egyik főoka annak, hogy a mostani emberek oly társas életet folytatni nem tudnak, mint a régiek. Ámde mindez, szerény véleményünk szerint, nem elég indok arra nézve, hogy társadalmi életünk nagyobb mérvű pangásnak induljon.

Hiszen a szegény, sőt legszegényebb ember is folytathat kedélyes társas életet és ha ezt nem teszi, akkor nála is már befészkelte magát az az ördögi hatalom, mely tönkre tud tenni minden társas életet: a fényűzés, a luxus.

Csak drága selyemruhákban és fényes ékszerekkel megrakodva, csak frack, klack és lackban lehet jól mulatni vagy érezheti az em-

ber magát jól? Csak étel-itallal megrakott asztalok mellett keressük a társas élet fűszereit? Hiszen ezektől megcsömörlik a gyomruk és fáradtan, unottan hagyjuk el e gazdag asztalokat.

De bezzeg a régi jó időben úgy volt, hogy hol egyik, hol másik háznál egybegyültek a szülők, a lányok, a fiatalok és oly remekül és oly szép kedélyességgel és vidámsággal tudtak elmulatni, melyre valóban irigykedve tekinthetünk vissza mai borongós társadalmi állapotaink közt. És miből állott a külsőség? A lányok egyszerű ruhában, az ifjak egyen- vagy utcai ruháikban jelentek meg; a menu meg volt: egy csésze kávé, egy szarvas s egy kis gyümölcs, vagy néha-néha tea vajjas kenyérral. És e valóban frugális menu, de a végzetlen bájjal bíró zenélés, éneklés és társalgás, néha tánc mellett kinek jutottak volna eszébe a mai „nagy vacsorák“ étellel és itallal megrakott otromba asztalai.

Vagy a nyilvános mulatságokon, pl. hangversenyeken és kisebb táncvígalmaknál szintén egyszerű ruhában jelentek meg úgy a tánczosok, mint a tánczosnők és ennek dacára bizonyára kitünőbbben és fesztelenebbül mulattak, mint a mostaniak.

Csak nagyobb bálók alkalmával volt a ruházat tekintetében némi kivétel, de ez is csak annyiból állott, hogy a lányok báli ruhában jelentek meg ugyan; de a báli ruha nem készült drága szövet, bársony vagy selyemből, hanem könnyű, olcsó és mégis szép szövetből, mely rendszeren a

héten két bért kellene kapniok, ezen egyezséget meg nem tartják; ez okból ők, a munkások, az egyezményt felbontoltnak tekintik, s csak úgy dolgoznak a harmadik héten, ha erre is megkapják a bért s ezentúl minden héten rendszeren kifizetik őket.

Ez olyan követelés volt, melynek teljesítése az akkori pénzühiány miatt nem igen volt lehetséges. Az urak megint csak szép szóra tértek s le akarták beszélni a munkásokat nyilvánított szándékukról; avval is biztatták őket, hogy majd királyi biztos fog jönni s az majd rendet csinál. A munkások erre gúnyosan megjegyezték, hogy rég hallják már e biztatást, de a biztosok szekereinek kereke alighanem eltörött, vagy a száznak a talpa; az utak is oly rozsak, hogy a biztos urak nem jöhetnek; ők tehát nem is várnak rájuk, hanem megmaradnak kívánságuk mellett.

Végre mégis csak sikerült valahogy rábírnunk a munkásokat, hogy husvélig úgy dolgozzanak mint eddig.

De már márczius 17-én jött a jelentés, hogy a vājárok nem dolgoznak s Hodrusbányán a sok pénzbe kerülő vízhozást haszontalanul folytatják. A vājárokat kérdőre vonták s ezek azt felelték, hogy nem ők bontották fel az egyezményt, hanem a részesek, ők nem dolgoznak tovább, csak úgy, ha minden héten megkapják a bért.

Spölin, királyi pénztárnok, ki ez alkalommal a bányabírónál volt, erre bosszúsán kifakadt, hogy neki mindegy, akár dolgoznak, akár nem; ha nem dolgoznak, „so mögen sie zum Teuffel lauffen;“ a bányáknál úgy sincs jövedelem s a vízhozás hetenként 140 forintba kerül.

A munkások erre kijelentették, hogy ha kívánságuk nem lesz teljesítve, ők lefoglalják a termelt

báli est áldozatává is lett, de ez nem nagy kárt okozott.

Higgyék meg, hogy e könnyű, tarka báldísz sokkal bájosabb megjelenést nyújtott a fiatal leányoknak, mint a most divatos, nehéz, drága, izléstelen ruházat.

Régebben tehát a szerényebb körülmények között élő családok is részt vehettek az ily nyilvános mulatságokon a nélkül, hogy ezáltal maguknak nagyobb anyagi gondokat okoztak volna.

Mióta azonban a luxus nálunk is felütötte hatalmát, társadalmi életünk bomlasztásnak indult. A jelenkor egyik jellemző jelensége, hogy egyes emberek szégyellik beismerni szegénységüket és szeretik néha borzasztó áldozatok árán szerzett külmázzal azt takargatni.

Pedig, istenem, mily neveltséges ez különösen kis városban, hol az egyes emberek viszonyairól alaposan tájékozva vannak.

Ha tehát ismét kedélyes társas életet akarunk teremteni, akkor dobjuk félre az álszegyenkezést és térjünk vissza a régi idők egyszerűségéhez.

Ámde nemesak a szegénység és a luxus, mint két extrém befolyás, oka társadalmi állapotaink ziláltságának, hanem városunkban még más tényező hiánya is, mely nélkül kis városban megfelelő társas élet képzelhetetlen.

E tényező: a vezető, a hangadó elem.

Nem tudjuk okait annak, hogy azok, kik előkelő társadalmi állásuknál fogva hivatva vol-

érezket. Ezt kijelentvén, nagy zajjal elmentek Glenkh házába s ott ettek és ittak.

A finsterorti sáfárnak, Scholcz Andrásnak, leggyakrabban gyűlt meg a baja a munkásokkal.

Ezek egy ízben annyira mentek, hogy szeme közé mondták a sáfárnak, hogy a részesek mind tolvajok, a tisztok pedig orgazdák. Egy ízben sört kértek tőle, s midőn ezt tőlük megtagadta, betörték a pinczébe s egy hordót kihozván, kiitták.

A bajok orvoslására nem tudtak egyebet meddő tanácskozásnál; egy ízben, midőn komolyan meg volt az akarat a munkások kifizetésére, s a Kőrmöczbányáról várt ezüstpénz egy részét akarták e célra fordítani, a pénzért kiküldött Khielmann András avval a kellemes hírrel tért vissza, hogy az egész pénzt már Kőrmöczbányán foglalták le a hitelezők s a pénz el is lett osztva „wie unsers Herrn Gottes Rock.“

Ily szomorú állapotok voltak a selmeci bányászatonál mindaddig, míg a király 1610 márczius 6-án Ploenstein Mátyás bárót ki nem nevezte főkamara-gróffá. Erről már szözlöttünk, midőn a finsterorti bánya történetéből soroltunk fel néhány adatot s így csak ismétlések vétségébe esnénk, ha Ploenstein működését itt is akarnók tárgyalni.

Ploenstein távoztával ismét a régi hanyagság és fegyelmetlenség volt napirenden; kitűnik ez már abból is, hogy 1617. márczius 13-án Örtl Farkas bányagyelölő részeg fővel akarván beszállani, a klinger-tárnai rakodó helyről az aknába esett és meghalt.

A háborus idők újra kezdődtek; 1619-ben Bethlen Gábor fejedelem elfoglalta a bányavárosokat, mint már említettük is. Érdekes, hogy a kincstári tisztviselőknak reversalist kellett aláírniok, hogy nem fogják zavarni a hadsereg műveleteit, hanem

TÁRCZA.

Havazáskor.

Hideg van már; fázom; — tán

Nap sincs már az égen! —

Hull a hó és pelyheit

Oly szomorún nézem.

Szemfedő lesz; szemfedő! —

S én azt kérdelem tőle:

Jut-e végre nekem is,

Nekem is belőle?!

Hisz lehullt már mind, de mind,

Mitől szívem éledt;

S így teher csak s fáj nekem,

Fáj nekem az élet.

Abai Ottó.

Selmeczbánya történetéből.

(Történelmi vázlat egy német nyelvű, múlt századbéli kézirat felhasználásával.)

XXIII.

A panaszokra Balbierer Boldizsár brenneri gondnok megint a szokott védelmi szerhez, az ígérethez folyamodott; azt mondotta, hogy még ma ki fog fizettetni egy bért, de engedjék meg, hogy Finsterorton egy időre minden munkát be lehessen szüntetni, mert a munkások ott fellázadtak.

A panaszkodó munkásokat is kihallgatták s ezek, a mint igaz is volt, kijelentették, hogy a részesek, dacára a már ismételt kötétt egyezségeknek és sokszor hangoztatott ígéreteknél, melyek szerint minden három

nának a vezető szereplésére, ezt mégsem teszik. Különösen nem tudjuk okát annak, hogy valóban művelt hölgyközönségünk közül mért nem vállalkozik egyik vagy másik arra, hogy a mozgalom élére lépne. Hiszen igaz, hogy az ily szereplés sokszor háládatlan és — elég sajnós — irigykedésekre és félreértésekre ad alkalmat, de másrészt mégis sok elismeréssel és azzal a büszke tudattal jár, hogy egy város társadalmi életét mintegy reorganizálta.

Gondoljunk csak vissza azon időre, midőn alkotmányunk visszaállított és ez városunkra és különösen akademiánkra nagy befolyással bírt, mert az idegen ajku elemek innen kiszorítottak és e körülmény a társas viszony megváltozását is eredményezte. Ekkor jött körünkbe, mint főbányagróf, báró Mednyánszky Dénes, kinek fenkölt lelkü, nagyműveltségű neje társadalmi életünk élére állva, egy csapással megváltoztatta a helyzetet, sőt e tekintetben annyira üdvösen működött, hogy az akkorjában még egymástól idegenkedő hivatalnoki és polgári elemet nemcsak közelebb hozta egymáshoz, de társadalmilag egyesítette is. Fel tudta kelteni az általános érdeklődést minden társadalmi tényező iránt. Szóval az ő lelkes vezetése alatt társadalmi életünk akkor a legszebb virágzásnak indult.

Sajnos, hogy a nemeslelkű bárónő csak néhány évet tölthetett városunkban. Távozásával társas életünk is újból hanyatlani kezdett.

Meg vagyunk tehát róla győződve, hogy oly városban, melyben annyi intelligens elem van, mint Selmezbányán és melynek oly lelkes fiatalsága van, mint akademiánk hallgatói, ismét felvirágzásnak indulna a társadalmi élet, ha egyrészt a lukszus békítől szabadulunk, másrészt egy erre, társadalmi állásánál fogva is hivatott lelkes nő áll a mozgalom élére.

Néhány szó cselédviszonyainkról.

Csaknem általános a panasz a cselédek miatt; a cselédkérdés már oly égetővé vált, hogy legfőbb ideje egyszer már erélyesen intézkedni, hogy e kérdés lehetőleg kedvező megoldást nyerjen.

Ne kicsinyeljük e tárgyat; nagyobb fontosságú az, mint első pillanatra gondolnók. Nemcsak a háztartás rendes, pontos vezetése, de nem kis mérvben a családi élet békéje is, sajnos, attól függ, jó cseléd van-e a házban?! Nem túlozunk. A tapasztalat bizonyítja, mint zavarhatja meg aláaknázó művelettel, alattomosan a roszakaratu cseléd a családi bizalmat, egyetértést. De eltekintve ettől, mily, együttvéve már

csupán csak a bányászat érdekeiről fognak gondoskodni. Bethlen "generális kapitánya" és gömői főispán Georgius Zechy de Rimasécz" e reversalisért cserébe írásban ígerte, hogy meg fogja őket védeni és túlságos beszállásoktól megkímélni.

Ez évről azt is fel kell említenünk, hogy az első vizemelő gépet hozták be, melyet egy Kuttnerberghől jött, Knechtl András nevű gépész épített és rendezett be, s melyet löerejű járgány hajtott.

Csapásnak lehet nevezni a selmezi bányászatra nézve azon körülményt, hogy ez időben 70 vājár hagyta el a munkát, részint a legujabban elrendelt adó, részint a közetek keménysége miatt, de legnagyobb részt azért, mert a lengyel határon, Neumark nevű város mellett új bányát nyitottak, melyhez nagy ígéretekkel csábították a munkásokat.

A háborus idők, mint mindig, akkoriban is hátrányos befolyással voltak az emberek erkölcsére. Veszedések, verekedések épen nem voltak ritkák. Így 1624 márczius 3-án is, mikor a Brenner szövetséget főreszese Giengerné asszony az ő unokája Frigyes nevenapja alkalmából jó napot akart szerezni a munkásoknak és tiszteknek. Giengerné asszony jó borral vendégelte meg őket. (Akkoriban a jó bor még nem termelt a pinczében, de a szőlőtől, mely történelmi igazság a mai kor gyermekének majdnem hihetetlen; hiszen ki ivott, vagy legalább csak látott is szőlőről termett bort?) A jó bor csúszott, már t. i. le a szomjas gégeken, s estefelé bizony már sokan oly állapotban voltak, mely nem ismeri a higgadt megfontolást. Az amugy is izgékony kedélyek felhevültek s oly parázs verekedés támadt, mely akármely alföldicsárdának is becsületére vált volna. Verekedés közben Chalupka Márton bányatiszt 11 késszurást

jelentékeny, anyagi károkat okozhat a könnyelmű cseléd a háztartásban! És remélhetjük-e ez állapot javulását, míg minden megmarad a mint van?! Bizhatunk-e oly cselédben, elvárhatjuk-e azt, hogy mindenben gazdája javát, érdekét szem előtt tartva, hiven szolgálja azt oly cseléd, ki mindössze talán 2—3 hónapon át van egy helyen!?

Hogy a cseléd jó és megbízható legyen, nem elég az a rideg viszony az úr és a szolga között, de e viszonynak némi patriarchális jelleggel is kell bírnia. A cselédnek meg kell győződve lennie arról, hogy gazdája nemcsak a cselédet, de embertársát is látja benne. De juthat-e a cseléd ily meggyőződésre, ha jóformán még a háztartás rendjébe sincs avatva, s máris másutt keres szolgálatot?! De, mondhatná valaki, hiszen épen az a baj, hogy a cselédek oly hamar változtatnak helyet. Igen, itt a baj egyik lényeges oka; de hát ez ok csak okozat, s ennek okát kell kutatnunk, hogy megszüntetésével a belőle folyó visszás állapotoknak vége vessék. Nem akarunk senkit sem vádolni vagy gyanusítani; de azt beláthatja mindenki, hogy a cselédek oly gyakori helyváltoztatásából a cselédszerző intézeteknek van csak hasznuk, mert a hányszor egy-egy cseléd gazdát cserél, annyszor fizeti meg a helyszerzőnek a díjat. A helyszerzőnek tehát érdekében áll, hogy a cseléd minél gyakrabban változtassa meg helyét; és talán el is követ egyet-mást, hogy ez érdekét előmozdítsa, módja van rá elég; pl. az a hirhedett lebeszélés, mit természetesen nem ő maga végez. Ily körülmények között a háziasszonyra, de meg a cselédre is csak kár háramlik.

Ezeket a cselédszerző intézeteket kellene első sorban szigorú ellenőrzés alatt tartani, hogy tényleg cselédszerzők és ne cselédelszerzők és cselédelcserélők legyenek. De más tényező is van, melynek igénybe vételével a cselédmizerián segíteni lehetne. Legyen valami, a mi a cseléd ambícióját felkelti; mi pontos, hű szolgálatra buzdítja. Mért ne lehetne például díjat tűzni ki, melyet, mondjuk, oly cseléd nyerne el, ki 4—5 évet egy családnál töltött, s ki ellen panasz nem merült fel. De szükséges volna a cseléd törvények szigorítása is, mely a gazdának a cseléddel szemben több jogot ad. De sokat tehetnének a cselédviszonyok javítása érdekében maguk az asszonyok. Alakítsanak egy szövetséget, melynek tagjai kötelezik magukat oly cselédet, ki a szövetséget más tagjánál szolgált, csak ennek előzetes beleegyezésével s a tőle a cseléd magaviselete iránt nyert tájékozás után felfogadni.

Kisértsék meg!

Szóval a mostani tarthatatlan állapoton valami uton módon segíteni kell!

Ujdonságok.

— **Főispánunk**, ha valami akadály közbe nem jön, jövő kedden megérkezik városunkba és a közgyűlésen meg a közigazgatási bizottsági ülésen elnökölni fog.

— **Kinevezés**. Walmráth Nándor nyug. városi kiadó a belügyminiszterium által Bélabányára helyettes anyakönyvvezetőnek lett kinevezve.

ejtett Graff András. E tetteért Chalubkát márczius 11-én bezárták („ist auf's Schlos in's Himmelreich verschafft worden.") s arra ítélték, hogy a borbélynak, ki Graffot gyógyította, 8 forintot, Graffnak 15 forintot, a büntetésért pedig 25 forintot fizessen.

Gienger Nándor Frigyes emlékére nevezték el az új fedű aknát, melynek helye 1624 június 17-en jelöltetett ki a Brenner szövetséget főreszeseinek kérésére, Nándoraknának.

Talán nem lesz érdektelen, ha a kijelölési ünnepélyen résztvettek névsorát közöljük.

Ott volt Putscher György, bányamester, Schmidt Lőrincz és Pistorius Gáspár, bányaesküdek, Béla János, bányabírói irnok, Wenger Mihály, királyi pénztárnok, Lanser Lénárd, királyi könyvvívő, Raitter Lukács, Raitter György Ulrich és Kaiser Mátyás bányarészesek, Schallmann Illés, brenneri gondnok, Eckstein Zsigmond, brenneri könyvvívő, Höher János, Giengerné ügynőke, Raitter Margit és nevelőnője, Thailer Bálint, királyi bányatiszt, Scholtz György, főaranyváltó, Weigl Ádám, királyi kohótiszt, Wenger János, Frisowitz gondnoka, Reus György, Wosinger János, Markus Mátyás, Prockheim, Scholtz Tóbiás, bányapolgárok, Bieli Márton, brenneri bányatiszt és Jacobi Mátyás. A bányabíró az akna helyének kijelölését következő szavakkal végezte: „Gott der allerhöchste obriste Pergmeister, der gebe und verleihe seinen Vetterlichen Seegen, das er möge hinein gesuncken, und inzwischen reiche Khailerzt erbaut und angetroffen werden. Amen.“

(Folyt. köv.)

— **Farbaky István** országgyűlési képviselőnk a képviselőház pénzügyi bizottságába lett beválasztva. Előbb a közoktatási bizottság tagja volt. A pénzügyi bizottság tárgyalja az ország legfontosabb ügyeit s így képviselőnknek e bizottságba történt megválasztása kitüntető jelleggel bír.

— **Hangverseny**. Az akad. ifjusági kör f. évi december hó 7-én (hétfőn) a városi vigadó nagytermében hangversenyt tart. A hangversenyt táncz követi. E hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány: József Egyiptomban. Mehultól. Előadja: az akad. zenekar. 2. Részlet Petőfi Aposto-lából. Szavalja: Kralovánszky Gy. úr. 3. Népdalok. Énekl: az akad. dalárda. 4. Adagio. Beriot-tól és Kniawiak Wieniawski-tl. Előadja hegedűn: Puky László úr. Zongorán kíséri: Ujagh Zsolt úr. 5. Az én első vallomásom. Irta: Blaschek A. úr. Felolvassa: Véssey M. úr. 6. Népdalok. Énekl: Vidos M. és Danesku J. urak. Czimbalmon kíséri: Toperczer úr. 7. Quintuor. Schubert-től. Előadja: a Puky kvintett. 8. Hajós-dal. Eckert-től. Énekl: az akad. dalárda. 9. Erdészinduló. Fahrbach-tól. Előadja: az akad. zenekar. — A hangverseny és tánczmulatság igen sikerültnek ígérkezik.

— **Bányaszerencsétlenség**. Mult pénteken este fél 8 órakor a Miksa-aknán bányaszerencsétlenség történt. Lehoczky János ottani szállító mester ugyanis az aknába zuhant és ott szörnyet halt. A szerencsétlenség szétronsolt hullarészeit több órán át szedték össze az akna minden részében. A vizsgálat s illetve előnyomozás megejtésére, Hlavacsek Kornél bányaművezető jelentése folytán, már szombaton reggel megjelent Kuti István alkaptány a vizsgálat azon alapos vélelmét eredményezte, hogy Lehoczky szállító mester öngyilkossági szándékból dobta magát be. Neki ugyanis a szerencsétlenség megtörténte idejében okvetlenül tudnia kellett, mint szállító mesternek, hogy az akna bejárata nyitva van, melynek kerítés ajtaját szállítások alkalmával mindig, tehát ez esetben is ő maga zárta be. A szerencsétlenség megtörténtekor az akna száján, Lehoczkyt kivéve, senki se volt jelen, tehát az eset mikénti megtörténte teljes bizonyossággal kinyomozni nem lehetett, de a fent említett körülmények felette valószínűvé teszik, hogy a szállító mester öngyilkosságot követett el.

— **Rendőri hírek**. Megszökött bányaiskolás cím alatt közöltük, hogy egy bányaiskolai tanuló eltűnt volna. E hir ily alakban nem felelt meg egészen a valóságnak, mert a nevezett bányaiskolai tanuló minden bejelentés nélkül eltávozott ugyan, de a mult napokban bűnbánólag ismét visszaérkezett. — **A nyomor**. Mult hétfőn a Pál tárnában félig megfagyva találtak egy embert, ki ugyszólván teljes meztelen állapotban feküdt ott egy pokróczfével takaródván. E szörnyű kinézésű és a kiállott szenvedésektől és éhségtől hihetetlen szárnalmas állapotba jutott embert a kapitánysághoz vezették, hol azt vallotta, hogy Maszni Andrásnak hívják, 52 éves, ágost. evang. vallású, valamikor kincstári, most legutóbb pedig Mihály-tárnai munkás volt. A Mihály-tárnai munkából azonban el lett bocsátva és azóta seholy sem tudott munkát találni. Mikor már mindenéből kizusztult és már lakása se volt, egy ideig csak kóborolt, míg végre foszlány maradványával magát betakarva a Pál-tárna bejáratában keresett menhelyet. Itt találták őt meg. Bármilyen lett legyen oka ez ember borzasztó nyomorúságának, mégis rettenetes elgondolni, hogy ily eset egyáltalán mai napság előfordulhat. Hisz a gonosztevőnek a legszigorúbb fegyházban lévő helyzete is irigylandó állapot és nyomorult emberéhez képest, kit talán egy könnyelmű lépés vagy az a pokoli pálinka, melyet kiméletlenül ki kellene irtani, mielőtt az emberek nagy részét ez irtja ki, sodorta e borzasztó helyzetbe. Bármint legyen is, felkérjük azokat, kik általuk nem használható, ócska, fehér vagy ruhaneműt e szerencsétlenség adni akarnának, azt a rendőrkapitányi hivatalba küldjék, hol ily nemű adományok mások részére is ezentul elfogadhatnak. — **Az utcza megnevezésével ellátott ház számtáblácskák** most szögeztetnek fel az egyes házakra. A táblácskák hatósági közegek által lesznek felszegeztetve és áruk csak 34 krajczár, mely összeg a háztulajdonosok által azonnal lefizetendő. A táblácskák igen csinos kiállításnak, felső részükön a házszám és városrész ez alatt az utcza nevének megjelölésével. — **Egy árva fiút**, kinek se apja és anyja többet nem él, tolonczoltatott ide a marosvásárhelyi rendőrség. A fiu neve: Goldberger Mór izraelita vallású és 11 éves. Az ide tolonczolás indokául az szolgáltatta az alkalmat, hogy a marosvásárhelyi rendőrségnél azt állította, hogy szülei egykor abban a városban laktak, hol „sok az arany és hol az aranyat és ezüstöt verik.“ A fiunak szülei itt sohasem laktak és így alkalmasint Kőrmöczbányán lakhattak, hová rendőrségünk máris átiratot intézett ez ügyben. Végül megjegyezzük, hogy a szegény árva fiucska oly rosszul

van ruházva, hogy bizony ráferne egy kis ócska téli ruha, melynek adományozása iránt felkérjük jótékony közönségünket.

— **Tizenyelezezer forintnyi** kölcsönt engedélyeztek Esztergomban a helybeli apáca zárda felépítésére, mint azt Boltizár József püspök, polgármesterünknek a tegnapi napon táviratozta. A kölcsön bizonyára valamelyik egyházi alaptól lesz adva, de bárhol is jöjjön az, most már bizonyos, hogy a jövő esztendőben egy díszes apácázárda és leányiskolai épület fog felépítettetni általános örömünkre.

— **Ipariskolai mizériák.** A városi ipariskola tudvalevőleg a róm. kath. elemi iskolaépületben tartatik. Azon állapot, melyet különösen az ipariskola előkészítő osztályába járó tanulók eltérni tartoznak, egyenesen mondva siralmas és botránys. A padok 6 éves gyermekek részére vannak készítve úgy, hogy azokban legfeljebb negyven gyermek találhat helyet. Az ipariskola előkészítő osztályának hallgatói mindannyian a 15 évet meghaladott serdült korú ifjak és számra nézve — hetvenketten vannak. Tessék csak elképzelni, hogy hat éves gyermekek részére készült padokban ilyen felnőt ifjak milyen kínos helyzetben ülhetnek; tessék csak elgondolni, hogy negyven, 6 éves gyermek részére készült padokban hetvenkét serdült korú ifjú van betömöszkölvé. Hisz ez nem egyéb, mint agyonkínzás; mert e tanulóknak a legrettenetesebb kínos testmozdulatokat kell véghezvinniök, hogy valamiképen ülhessenek. Ezen állapot tehát egyszerűen nem tűrhető továbbra. Különben ezen iskola egyéb bajaira is legközelebb visszatérünk.

— **Az új akadémiái palota,** mint értesülünk, a volt Schusztér, most Székely és a Körös-féle ház és telken fog felépítettetni, a két telek közt fekvő kincstári teleknek bevonásával. Sőt azt is hallottuk, hogy Székely Vilmos úr 15000 frtért eladta máris az akadémiának szép házat és nagy telkét. Az új akadémiái palota építésére mi is ajánlatba hoztuk e telket és így csak örvendeni fogunk, ha e díszes épület ily alkalmas helyen fog felépítettetni. — Mint halljuk, történetek ugyan újabb ajánlatok is, — így felajánlatott a fortuna közvetlen szomszédságában lévő, de már a béalabányai kapun túl fekvő Linder-féle ház és telek, de úgy látszik ezek, figyelmen kívül fognak hagyatni.

— **Sikamlós út.** Nem szólunk ezuttal azon sikamlós útról, melyen erkölcsi tekintetekből napjainkban sokan eicsusznak, hanem azon sikamlós utakról, melyek városunkban a tél beálltával annyira veszélyesek hogy azokon a testi épség kockázatát nélkül járnai alig lehet. Igaz, hogy dobszóval és a papíroson, ki ett hirdetve, hogy e sikamlós utak (t. i. a város jégkérgű járdái) behintessenek, de ezzel úgy vagyunk, mint sok mással, hogy a kinek tetszik, e rendelkezést betartja, a kinek pedig nem, hát nem tartja be. E sikamlós járás-kelesnek már is van egy balesete. Özv. Mannerné Ilonka leánya ugyanis a sima utcán elcsuszolt és egyik karja két helyen eltörtött. — A legszigorubb intézkedések foganatba vételét kívánjuk, hogy a járdák és illetve utcák télen át való behintése, vagy a hó és jég réteg felvágatása eszközöltessék ez által megakadályozva annyira üzött csuszkálást is.

Különfélék.

— **Népmozgalmi kimutatás.** Az elmúlt november hóban a belváros és Banka területén született: 18 fiú, 15 leány; meghalt: összesen 23 egyén, ezek között 12 gyermek és 9 ötven éven felüli ember. A kimutatásból két szomorú tényt kell konstatálnunk, először, hogy a gyermek halálozás szerfelett nagy és hogy a múlt hónapban tudolobban hat ember halt meg a belvárosban.

— **A december havi közgyűlés** f. hó 9-én, a közigazgatási bizottsági ülés pedig 10-én fog megtartatni. Mindkét gyűlésen alkalmasint Horváth Béla főispánunk fog elnökölni és több érdekes tárgy kerül napirendre. Így a megüresedett városi kiadói és születési állásnak választás útján leendő betöltése, a vízvezetési tervek érdemleges tárgyalása stb. Azt is hallottuk, hogy egy néhány interpelláció is fog tétetni. Különben itt közöljük a közgyűlés tárgysorozatát:

1. A polgármester jelentése a közigazgatás november havi állapotáról.
2. 8471. A mélt. m. k. Minisztérium f. évi 21973/M. E. rendelete a m. k. közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. t. cz. végrehajtása tárgyában.
3. 8224. A nagymélt. m. k. Belügyminisztérium f. évi 100611. sz. rendelete a város közegészségügyi viszonyainak vizsgálatáról.
4. 8270. Ugyanannak f. évi 95850. sz. rendelete az apáca leányiskola intézetének felépítésére megszavazott 4000 frt adományról kiállított kölcsönkötvény s törlesztési törv. jóváhagyása iránt.
5. 8413. Ugyanannak f. évi 99253. sz. rendelete a légszuszgári két altiszt fizetésének újabb rendszerezése tárgyában.
6. 8507. Ugyanannak f. évi 105310. sz. rendelete a Lupták Pál réjtének 150 frt árban való megvételére vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása iránt.
7. Ugyanannak f. évi 105332. sz. rendelete a Csernay férj

Sztrelecz Anna réjtének 300 frt árban való megvételére iránti jog-ügylet megerősítése tárgyában.

8. 8540. Ugyanannak f. évi 98420. sz. rendelete a Béalabányai ág. hitv. ev. temető helyéül kiszemelt telek cserébe vételének jóváhagyása iránt.

9. 8023, 867/8271. Ugyanannak f. évi 93715, 94 318 és 1192 sz. körrendelete több oláh és magyar nyomtatvány elkobzása tárgyában.

10. A nagymélt. kereskedelmiügyi m. k. ministerium f. évi 50055. sz. rendelete a Garam-berzenze selmecezi vasuton közlekedő személyszállító vonatok szaporítása és a vasuti díjszabálynak megváltoztatása tárgyában.

11. 8240. Tanácsi előterjesztés a közigazgatási bizottság öt tagjának választása iránt.

12. 8400. Tanácsi előterjesztés a belvárosi ivó és használati vízvezeték tárgyában a Walsér-czég által elkészített tervek, leírások s költségelőirányzat bemutatása mellett.

13. A kijelölt választmány előterjesztése a megüresedett tanácsi kiadói állás betöltése iránt választás útján.

14. Ugyanannak előterjesztése a megüresedett városi születési állás betöltése iránt választás útján.

15. 8283/8557. A tanács előterjesztése több városi javadalom szabadkézből való bérbeadásánál elért eredmény megállapítása iránt.

16. 8193. Tanácsi előterjesztés a garam-berzenze—lévai helyi és vasuthoz kisajátított városi szénásfalvi birtok árának megalapítása iránt első ízben való tárgyalás czéljából.

17. 8397. Tanácsi s küldöttségi előterjesztés a vihnyei új lakó és fürdőházban elterjedt házi gomba kiirtása tárgyában.

18. Az erdőmester jelentése f. évi nov. havi működéséről s decz. havi teendőiről.

19. 5768. Tanácsi előterjesztés a bankai és f.-rónai rendőrbiztosok részére tűzifaátalány megállapítása iránt.

20. 8176. s 8194. Tanácsi előterjesztés a Morgenstern-féle kert-telek megvételére iránt második ízben való tárgyalás czéljából.

21. A gazdasági bizottság s a tanács véleményes előterjesztése a juhok után megszabott legeltetési díjak tervezett felemelése iránt.

22. Ugyanannak véleményes javaslata Dobó Sándor városi szantiszt részére külön díj engedélyezése iránt a légszuszgyár kezeléséért.

23. 8178—8197. Tanácsi előterjesztés a steffultói beltelki rét eladási ügyében 3-ad ízben való tárgyalás czéljából.

24. 7992. Tanácsi előterjesztés a Zachar János béalabányai lakos által malom földbér címén fizetett tartozás leiratása iránt.

25. 8065. Tanácsi előterjesztés a selyemtenyésztés meghonosítása körül követendő s a hodrusbányai gyümölcs tenyésztéssel megbízott tanító díjazása iránt.

26. 8116. Tanácsi előterjesztés Mollek János részére 69 □ öl városi területnek □ ölét 20 kr. árban való átengedése iránt.

27. 8122. Hunyadvármegye megkeresése az államépítészeti hivatalokban alkalmazott mérnökök előléptetési viszonyainak rendszerezése iránti feliratának partolása tárgyában.

28. Békésmegye megkeresésére a törvényhatósági tisztviselők nyugdíj viszonyosságának megállapítása iránt.

— **A bánya remetéje.** Ki-hinné, hogy még a 19-ik század végén is vannak remeték a felvilágosult, a túlművelt, a minden meg nem fogható tagadó Európában?! Pedig vannak. Nem is kell messzire mennünk, hogy egyet találjunk a javából. A Hodrusbányának ereszkedő völgy erdőrejtette sziklái között van egy elhagyott bányanyílom. Ut nem vezet hozzá; el van az úgy, hogy bizony senki sem sejténé, hogy ott emberi lény tanyázik. Pedig úgy van. Remete lakja az elhagyott bányanyílomot. Bányamunkás volt előbb, most koldulási engedéllyel bíró remete. Zajacz a neve, megmondhatjuk. Rejtett üregében tűzhelyet csinált kövekből. A füst elvezetésére lyukat vájt s ott éledgel esendes elmélkedésben. Eledele tej, melyet a környékbeli majorságokon vásárol vagy kap; néha még kávé is főz magának, s naponta elszi egy szivart — ha van. Ha koldulással nincs elfoglalva, odujában szent énekeket hangoztat a bánya mélye felé fordulva, s gyönyörködik a sötétből kongó visszhangban. Ünnepe és vasárnapon fölveszi tisztességesebb ruháját, s eljár szép rendesen a templomba. Mesének hangzik ez mind, de igaz. Csak azt akarnók tudni, hogy élhet meg ott a bányanyílomban jámbor remeténk, ha a tél zúgó szelei feltorlaszolják a havat, s minden kis ösvényt, minden csapást méternyire hóval temet be? Vagy van-e remeténknek a tél idejére más buen retiroja, hova beveszi magát?! Akármint van, de e bányaalakó remete mindenestre érdekes jelenség.

— **A Priviczky házán felállítandó levélgyűjtő szekrény** tárgyában a következő sorokat vettük: A „Selmezbányai Hetilap“ f. évi november 26-án keltű 49. számában „Panasz és kívánság“ rovata alatt, a közönség érdekében közölt kívánságra nézve. szives közzé vétel végett tisztelettel értesitem, hogy Priviczky Rezső kereskedő ur szives volt kérelmemre már ma folyamodni értekezikk árusítási engedélyért a posta és távirtda igazgatóságához. Kérelmém a legmelegebb pártfogással terjesztettem fel. Mint ez ideig nem, úgy ezentul sem zárkozom el a közönség méltányos kívánsága elöl, s a kérvénynyel egyidejűleg kértem a posta és távirtda igazgatóságot, hogy a levelező közönség érdekében a Priviczky üzletére is egy legújabb kiállítású és szerkezetű levélgyűjtő szekrényt, minők a Budapest alkalmozottiak, engedélyezzen. Hiszem, hogy felettes igazgatóságom indoklásomat elfogadja, s nem sokára azon kellemes helyzetben leszek, hogy nemcsak a Priviczky üzletére, de a postahivatali helyiségre valamint a többi üzletekre is, hol eddig is vannak levélgyűjtőszekrények alkalmazva, a Budapest alkalmozott csinos kiállítású és egészen újszerűzetű levélgyűjtő-

szekrényeket alkalmazhatok. Megjegyzem, hogy ez utóbbi helyekre elhelyezendő szekrények beszerzésére az engedélyt még október hóban megkaptam, de sajnos, a vállalkozó azokat még mai napig sem volt képes előállítani. Addig is úgy a t. cz. közönség, mint szerkesztő úr részéről egy kis türelmet kérek. Selmezbányán 1896. nov. 27-én. Fekete Dezső m. kir. posta és távirtda hivatali főnök. Örömmel és köszönettel üdvözöljük derék, előzékeny postafőnökünk eme gyors eljárását és kijelentését s türelemmel fogunk várni.

— **Egyenruhát a bányászoknak.** E kívánságot nem egy ízben hallottuk már bányásztisztviselők és altisztek részéről hangoztatni. Nem vitatjuk, mennyire terjedt el ez óhaj, de tény az, hogy a bányászoknak nincs egyenruhájuk; mert a mit jelenleg annak neveznek, nélkülöz minden egyöntetűséget. Majdnem minden vagy legalább is sok kincstári szolgálatnál meg van az azt jelző egyenruha, melyen a magyar állameszme is nyer kifejezést; így van ez pl. az erdészeknél is; nem volna-e czélszerű, a bányászoknál is egyenruhát megállapítani, jelvények által megkülönböztetve egymástól a bányaiskolai tanulókat, a bányásztisztviselőket, a bányászakadémiai hallgatókat és bányásztisztviselőket?! Ha elfogulatlanul ítélünk, el kell ismernünk azon elvitázhatatlan igazságot, hogy az egyenruha viselésnek soknemű előnye van. Így az egyenruha nincs annyira alálvete a divat különféle változásainak, évadok s egyes alkalmoszerűségek néha szeszélyes követelményeinek; ez okból az egyenruhaviselés nem csekély anyagi megtakarítással is jár; de tagadhatatlanul emeli az egyéni és hivatalos tekintélyt is; az egyenruhát viselő erkölcsileg mintegy kényszerítve van arra, hogy minden körülmény között uralkodjék magán s magaviseletével ne csorbítsa az állásával járó köteles tisztességet. E felhozott okokból folyólag fejezte ki előttünk nem egy bányászember abbéli óhaját, hogy a bányászok részére is állapítsák meg egyenruha. Mi e kívánságot nyilvánosságra hoztuk; talán meg lesz a kívánt eredménye.

— **A Szent-Antalban leégett Pécsi-féle malom** megmaradt vas és aczél alkatrészei, ma délután 3 órakor, a helyszínén tartandó árverésen fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

— **Úrjövét** van, a bőjt ideje, melyet a vallásos költészet leggyöngédebb virága ékesít. Mert nem szép, gyöngéd költészet-e, emléket ülni az emberi nem legmagasztosabb reményének, várakozásának?! Közel az idő, melyben az Úr testesült szeretete, a Megváltó, eljövend, hogy emberi léttel, emberi szenvedéssel megváltssa az emberiséget a sötétségből s a szeretet enyhe, éltető világossága felé vezesse! Az Úrjövét van! Mily biztató, mily örvendezettető szó ez! S e remény, e hívő várakozás emléke meg van az adventusban, az úrjövétben. Mult vasárnap reggel zengett fel ismét az isten házában a „rorate coeli desuper“ „harmatozzatok egek onnan felülről“ kezdetű, szép, költői dal. S maga a mise is mily egészen más a többinél. A templom homályát csak a gyertyák lángja oszlatja festői félderengéssé. Gyertya fénye mellett imádkozik a hívő könyvéből, mitsem törődve szomszédjaival. A ki a „roratéba“ megy, az nem hivalkodni jár a templomba, de imádkozni. Ott a szende lánykák, kendő fejükön, egyszerű ruhában, mily áhitattal térdepelnek. Amott a vén anyóka mily buzgón morzsolja le olvasóját. — A derengő korány gyöztés versenyre kél a gyertyák fényével. A mise véget ér; a hívők hazafelé mennek. Perczessip recsegő hangja zavarja fel a csendet, s a szellemi eledel után a test is megköveteli jogait; egy percz nem árt meg s nem bűn az ima után. Odahaza azután, hiszen nincs színház, bálozni nem szabad, miről lehetne tehát szó mint a közelgő karácsonyról?! Mennyi vágy, mennyi remény fűződik e szóhoz: karácsony. — Mi azt kívánjuk szives olvasóinknak, hogy az úrjövét ut legyen kívánságaik teljesüléséhez!

— **Városi népkonyhát** kellene felállítani, s ezzel megkísérelni véget vetni annak a megdöbbentő nyomornak, mely szomorú jelenségeivel kivált most, a tél kezdetén, majdnem uton-utfélen felkelti szánakozásunkat. Nem akarunk itt ismételve egyes eseteket felhozni, csak oda mutatunk azon nyomorúságos alakokra, melyek fényes nappal, a legélénkebb utcákon szemünkbe ötlenek. Nem felebaráti kötelesség-e, amaz elzüllött egyéneket a végromlástól, talán a bűntől megmenteni?! Nem azt akarjuk, hogy a város ingyenélőket, naplopókat tápláljon, de igenis azt, hogy ne tőrjön ingyenélőket, naplopókat. S e czélt el lehetne érni, s két irányban gyakorolni jótéteményt. Nem egy veszendő ember megmentenék talán az éhhaláltól, s visszaadtnék a társadalomnak, mint munkás tag. Azokat a lézengő, semmivel sem foglalkozó, isten tudja miből élő alakokat rendőrileg kellene közmunkára fogni, s bérük egy részét élel mezésükre fordítani. Meg vagyunk róla győ

zódve, hogyha ezen népkönyha létesülne, a közönség sem zárkózna el, s emberbaráti adományokkal segítené a humánus intézményt. Talán e felszólalásunk nem marad eredménytelen!

— **Czélserű és olcsó** karácsonyi ajándékoknak a legalkalmasabb cikkek Glücksthal Gyula áruházában lelhetők. A szebbnél-szebb árú árak ez alkalomból lényegesen leszállítottak. — Ajánlhatni egyebek közt: mindennemű ruhaszövetek, barchendek, kész felöltők, gyönyörű damaszterítékek, karmantyúk, sapkák, kendők, bali cikkek, szőnyegek és egyéb számtalan praktikus árucikk, melyek külön-külön kellemes meglepetés tárgyát képezhetik.

Idegének névsora.

— A múlt hétről. —

Hungaria-Szálló:		Goldenstern Manó utazó Bécs	
Aufseres Ágost	utazó Bécs	Haulich Mór	Bpest
Hlavats Rudolf	" Bécs	Deusch János	" Bécs
Roth József	" Bécs	Lustig Simon	Bpest
Prünberger	" Bpest	Klopstock J. Adolf	Brünn
Zipser István	" Zólyom	Kohn Sándor vendéglős	Garam-
Berger Sándor	" Brünn	Berzenze.	
Kovács Jakab	" Bpest	Brünn Mór utazó	Bpest
Berthold Sándor	" Bpest	Radnay Miklós ezredorvos	Nyitra
Skólen Károly	" Bécs	Csipkay Ida úrnő	Tarnóca
Berger Károly	" Bécs	Weis Alajos idegen	Tarnóca
Bretschneider cipőgyáros	Bpest	Sehenk Gyula utazó	Bécs
Böhm Emil	utazó Pola	Gutman Sebestyén	" Bpest
Pollák Sándor	" Pola	Felics Friend idegen	A.-Kubin
Fischer Endre	" Ujhely	Fried Dávid kereskedő	Bécs
Ekersberg László	" Bécs	Bohtenstein Ödön utazó	Bpest
Hirseh Moritz	" Bécs	Vecsei József (utazó)	szállító
Beck Lipót	" Bécs	Budapest.	
Grünvald Andor	" Bpest	Pebiek Miklós utazó	Bpest
Liver Artur gyáros	Hamburg	Engelman Sándor kereskedő	Ge-
Bless Artur titkár	Hamburg	letnek.	
Reihold H.	utazó Bécs		

Hirdetések.

1882. sz.

1896. tkv.

Árverési hirdeméni kivonat.

A selmezbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmezi takarékpénztár végrehajthatónak Chovan János végrehajtást szenvedő elleni 1200 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtás ügyében a selmezbányai kir. járásbiróság területén lévő Chovan Jánosnak a gyekési 76. sz. tjkvben az A I. 110. hrsz. 50. népössz. sz. ház. gazdasági épület, udvar, kert-, a 157. hrsz. szántó és rét zlebova-, a 346. hrsz. szántó és rét rigiárov-, és a 432 hrsz. szántó és rét lučke nevű 5/16 urb. telek, valamint ahhoz tartozó a 17. sz. tjkvben B. 116. 128. sorsz. bejegyzés szerint az A I. 1—104. sorsz. a közös erdő és legelőbeli jutaléka az árverést 2893 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1897. évi január hó 5-én napján** délelőtti 10 órakor a Gyekési községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10-%át vagyis 289 frt. 30 kr. bánatpénzt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Selmezbányán 1896. évi november hó 25-ik napján.

A selmezbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság

Liha kir. jbiró.

A n. é. közönség becses tudomására vagyok bátor hozni, hogy Selmezbányán, a főtéren fekvő Wankovits-féle ház sarokboltjában egy egészen újonnan berendezett, a modern igényeknek teljesen megfelelő, a legkülönfélebb s legfinomabb hazai, francia és angol legdivatosabb szövetekkel dúsán felszerelt

szabóüzletet

nyitottam.

Azon körülmény, hogy sok éven keresztül voltam a Czemmel és Mannheim országszerte jó hírnévnek örvendő nagy szabócéz társtulajdonosa és üzletvezetője, elég biztosítékot nyújthat a n. é. közönségnek arra nézve, hogy mindennemű igényt úgy a szövet nyújtás, mint a szabászat terén és a tartós és divatos kivitelben kielégíteni képes leendek.

Nagyrabecsült pártfogását kérve maradok

különő tisztelettel

Selmezbányán 1896. szept. havában

Czemmel György

szabóüzlet-tulajdonos.

Táncztanítási jelentés.

Alóírt a n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy a f. évi

táncztanítási tanfolyamot

elkezdem, mely czélból beiratásokat a Szöllő szállóban 10-ik szám alatt lévő lakásomon d. e. 10—12-ig d. u. 4—6 óráig fogadok el. Magamat a nagyérdemű közönségnek több ízben tapasztalt jóindulatába s nagybecsű pártfogásába ajánlom.

Selmezbányán, 1896. november 25-én.

Szóllóssy Manó táncztanító.

H-PATKÓSAROK.
FOLYTON ÉLES!
 Koronálépés leheletlen, biztos járás által a lovat kiméli, használatban olcsóbb, mint a közönséges sarok.
VALÓDI ACZÉLBŐL!
Kapható
CSIBA ISTVÁN
 vaskereskedésben.

Baker Alajos
 fényképészeti műterme és ásvány árudája saját házában.

Barth Antal
 hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Flemming-féle házban. Kapható mindig frissen s tisztán készült hentesáru, zsir, szalonna, tepertő, virsli, sertésus stb. stb. a legkifünőbb minőségben és jutányos árak mellett.

Friebert Ferencz
 a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben díszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izléses kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos áron készíttetnek.

Gasparik János
 a takarékpénztár épületében lévő cipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekcipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

Herczog M.

Főtéren lévő üzletében lehet a legszebb karácsonyi és újévi ajándékokat olcsó áron bevásárolni. Raktáron van itt finom, divatos női kalap, karmantyú, sapka, galér, téli cipő, keztü, kendő, gyermekruha, játékaru, férfidivat cikkek, album, emlékkönyv, necessaire, finom himzett bőr szivar és pénztárcza, selyemesernyő, galanteri és norinbergi áru dús választékban.

Joerges Á. özv. és fia karácsonyra
 dús raktárt tart a legújabb ifjúsági iratok, ajándék-művek, remekírók és díszművekből. Az évad levélpapír udonságai raktáron vannak. Névjegyek, emlékkönyvek stb. stb.

Liptay László
 ajánlja a terasszon lévő nagy üveg áruházat, mely rendkívüli, dús választékban van felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, chinaezüst, nippes stb. áru valóban érdemesek a megtekintésre.

Ochtendung Ignác
 a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

Singer Ignác
 karácsonyi és újévi ajándékok bevásárlására ajánlja a terasszon lévő nagy áruházat, melyben jutányos áron kaphatók, készöltönyök, gyermekruhák, felöltőkben téli kabátok, bundák, esernyők, cipők, kalapok, sapkák, kalocsnik férfidivat áruk, nyakkendők utitáskák és bőröndök stb.

STEINER BERNÁT
 ajánlja a karácsonyi ünnepek alkalmából a terasszon lévő, dús választékú, a legfinomabb, legdivatosabb és legtartósabb árucikkkel felszerelt nagy áruházat.

Tuschl Gusztáv
 az alsó-gyógytár mögötti czukrasz üzletét a karácsonyi ünnepek közeledtével a legújabb s legszebb czukorárakkal és karácsonyfa díszekkel szerelte fel úgy, hogy ott meglepő, szép ajándékok vásárolhatók.

TRGINA ANTAL
 a terasszon lévő hentes üzlete, melyben tiszta, izletes hentes-készítmények, kitünő minőségű zsir, szalonna, tepertő, sódar, mindig friss sertésus, jó virsli stb. kapható.

A ki jó és szép tartós és elegáns karácsonyi és újévi ajándékokat olcsó áron vásárolni akar, az siessen

WEISS ADOLF
 áruházába, a Deak-Ferencz utcában fekvő Stanga-féle házban.

Doukasz Gyula

Deak-Ferencz utca Mihalik-féle házban lévő üveg, porcellán és lámpa dús választékú raktárát ajánlja karácsonyi és újévi ajándékok bevásárlására. Ez üzletben jutányos áron kaphatók sör és likör készletek, kristály és színes üvegből; karlsbadi porcellán, evő, kávé, tea, mokka és mozdókészletek; asztali és függőlámpák, legjobb gyártmányú villámgyújtó; chinaezüst, vaj, sajt és czukor-tartók, gyümölcs és sütemény-tálak, gyertyatartók, asztaldíszek és evőeszközök; majolika és porcellánfigurák, vazák és nippesek; tükrök, képek minden nagyságban, aranyozott és diófakerekkel, ablakfüggöny-tartók, toilette és tea-asztalok stb. stb.

Gverk testvérek

az Akademia utcában, Schosztal-féle házban lévő szabó és cipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromptabb módon lesz itt el-látva kész és mérték után készült szabó és cipész árukkal.

HASCH J.

ajánlja a t. közönségnek a régi városháziépület, oldal-boltjában lévő szép nagy választékban felszerelt arany-ezüstműves és ékszerész üzletét. Igen szép és jutányos áron karácsonyi ajándékokat vásárolhat itt a n. é. közönség. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Krause József

templomberendezési műterme. Alapított 1890-ben. Templom-berendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy fel-újítása minden stýlneben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállítáig. Szentek szobrai fából a legfinomabban festve és aranyozva.

MARKUS M.

czukraszüzletében kaphatók igen szép karácsonyi és újévi ajándékok és karácsonyfa díszek a legnagyobb választékban.

Pleva József-féle

cipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész cipő-raktár. Női-, férfi- és gyermek-cipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek.

Távirat.

A ki az alkalmat felhasználni akarja jól és olcsón venni, az **STEINER BERNÁTHOZ** forduljon, mert a közeledő ünnepek alkalmából egy **nagy karácsonyi occasiót** rendez, és azon kellemes helyzetben van, hogy 400 db, 6 és 7 méternyi, komplett ruhákra elegendő, legújabb divatu és jó minőségű szövetmaradékot ugyszólván potom áron t. vevőinek rendelkezésére bocsájthat.

Ez alkalomból a többi cikkeire is, melyek leszállított áron kaphatók és női és leány confectio selyemszövetek, bársony, plüche, barchet, flanel, női és úri fehérmű, ingek, nyakkendők, zsebkendők, fejkendők, keztü, valódi Jáger ingek, kanafasz, rumburgi vászon, asztalnemű, kávé teríték, damasztok, chiffon, tunisz és csipkefüggöny, ágy és asztal takaró, szőnyegek, bútorszövetek, minden divatcikkek, rövidárúk, damasztok, Chiffon, Tunisz és Csipke-függöny, Kanafasz, Rumburgi vászon, Asztalnemű.

Számos látogatást kérve maradok kiváló tisztelettel **Steiner Bernát.**